

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตตำบล

ในการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาระบบบัญชีและการเงินของกลุ่มผลิตตำบลท่าสาละ อำเภอเมืองเชียงใหม่” นั้น ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาใช้ประกอบในการศึกษาได้ดังนี้

ระบบบัญชี

ระบบบัญชี หมายถึง ระเบียบแบบแผนการปฏิบัติงานทางบัญชี รวมถึงการจัดบันทึกตัวเลขข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน หรือการใช้ทรัพยากร การจัดแยกประเภทข้อมูล การเก็บรักษาเอกสารและสมุดบัญชี รวมถึงการจัดทำงบการเงิน (วิไล วีระปรีช และ จงจิตต์ หลีกภัย, 2546)

ข้อมูลที่ได้จากระบบบัญชีอยู่ในระบบต่างๆ พร้อมทั้งจะให้ผู้รับนำไปใช้ประโยชน์ซึ่งแต่ละรูปแบบนั้นต้องจัดทำให้เหมาะสมกับแต่ละกิจการ เพื่อที่จะได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้นได้ อย่างเต็มประสิทธิภาพและทันทั่วถึง

การวางระบบบัญชีมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อจัดบันทึกรายการค้าต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยเรียงลำดับก่อนหลังและจำแนกประเภทของรายการค้าไว้อย่างสมบูรณ์
2. เพื่อให้การจดบันทึกการค้าค้านั้นถูกต้อง เป็นตามหลักการบัญชีและตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี
3. เพื่อแสดงผลการค้าดำเนินงานในรอบระยะเวลาหนึ่ง และแสดงฐานะการเงินของกิจการในระยะเวลาหนึ่ง
4. เพื่อจัดหาข้อมูลที่มีประโยชน์ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีนี้มีอยู่ 2 กลุ่มด้วยกัน คือบุคคลภายนอกและภายในกิจการ บุคคลภายนอก ได้แก่ ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน ในกิจการ เจ้าหน้าที่เงินกู้ หน่วยงานของรัฐบาล ลูกค้า คู่แข่ง ผู้สนใจโดยทั่วไป ส่วนข้อมูลภายใน

ให้แก่ ผู้บริหาร และหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร ซึ่งต้องการข้อมูล แตกต่างกันไปในแต่ละระดับ ความรับผิดชอบ และความเกี่ยวเนื่องในการใช้ข้อมูล

โครงสร้างระบบบัญชีและหลักการบันทึกบัญชี

ในกิจกรรมของมนุษยชาติทั้งหลาย คุณค่าสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยไขปัญหา และก่อให้เกิดการกระทำที่สมเหตุสมผลก็คือ การมีข้อมูลที่เพียงพอ ทุกๆ วันจะมีการตัดสินใจจากข้อมูลที่ได้รับ การตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นในเรื่องส่วนตัว เรื่องการเมือง หรือเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ จะ เป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ ส่วนใหญ่แล้วมันจะขึ้นอยู่กับคุณภาพ ปริมาณ และกาลเวลาของข้อมูลที่ได้รับ การบัญชีจึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกิจกรรมมากมายเพื่อการสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจ

ส่วนประกอบของระบบบัญชี

แม้ว่าการดำเนินงานของกิจการจะมีหลายประเภทหลายรูปแบบก็ตาม ระบบบัญชีของ กิจการจะต้องประกอบด้วย (วันเพ็ญ กฤตผล, 2548)

1. ระบบการปฏิบัติงานทางบัญชี เป็นการกำหนดเส้นทางเดินของระบบงานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลบัญชี เริ่มจากการจัดทำเอกสารเบื้องต้น เพื่อการเก็บและตรวจสอบข้อมูล เพื่อใช้บันทึกบัญชี โดยแสดงเป็นแผนภูมิ (Flow Chart)
2. เอกสารสำหรับจดบันทึกข้อมูล ใช้สำหรับจดบันทึกข้อมูลเมื่อเริ่มเกิดเหตุการณ์ หรือ รายการดำเนินงาน เพื่อถ่ายทอดไปไว้ในสมุดบัญชี และยังใช้เอกสารเป็นสื่อสำหรับถ่ายทอดข้อมูล ระหว่างหน่วยงานภายในกันเองหรือระหว่างกิจกรรมกับบุคคลภายนอก นอกจากเอกสารแล้วก็ยัง ต้องมีสมุดบัญชีต่างๆ ตลอดจนรายงานทางการเงิน
3. ระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ แผนการทำงานของกิจการ เพื่อดูแลป้องกันทรัพย์สิน ของกิจการให้ปลอดภัย อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ และเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลทางบัญชีเชื่อถือ ได้ รวมทั้งส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
4. วิธีการปฏิบัติงาน ได้แก่ การวิเคราะห์รายการค้าตามผังบัญชี (Chart of Accounts) การ บันทึกข้อมูลลงไว้ในเอกสารสมุดบัญชี การจัดทำรายงาน การบันทึกนี้อาจใช้การเขียน การพิมพ์ หรือเทคนิคอื่นใดที่ทำให้เก็บรวบรวมข้อมูลไว้ได้ รวมทั้งการคำนวณการจัดหมวดหมู่ และการสรุป ข้อมูลเพื่อให้เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์
5. ผู้ปฏิบัติงานบัญชี เมื่อมีเอกสาร สมุดบัญชีต่างๆ ตามรูปแบบที่กำหนดไว้แล้ว มีวิธีการ บัญชีที่สามารถเก็บบันทึกข้อมูลที่ต้องการ และนำมาเสนอ เมื่อใช้ได้แล้วจำเป็นจะต้องมีตัว ผู้ปฏิบัติงานด้วย เพื่อให้งานตามระบบบัญชีดำเนินไปได้ ซึ่งผู้ที่ปฏิบัติงานนี้จะต้องมีความรู้ได้ ศึกษาวิธีการบัญชีมาโดยเฉพาะ เนื่องจากการจดบันทึกข้อมูลทางบัญชีจะต้องเป็นไปตามหลักการ

บัญชีที่ยอมรับกันทั่วไป และการบัญชียังมีข้อสมมติฐานต่างๆ อีกด้วย จึงต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มีความเข้าใจอย่างดี

6. เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เริ่มตั้งแต่เครื่องมือง่ายๆ คือปากกา ดินสอ ไม้บรรทัด รวมไปถึง เครื่องคำนวณ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องเขียนเช็ค กระทั่งปัจจุบันเครื่องคอมพิวเตอร์ก็ได้ถูกนำมาใช้ในการทำบัญชีด้วย

ลักษณะของข้อมูลทางบัญชี

การที่จะนำข้อมูลจากระบบบัญชีไปใช้ประโยชน์นั้น จำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบันทึกข้อมูลตามระบบบัญชีก่อนจึงสามารถใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจมีดังนี้ คือ

1. การบัญชีจะจัดบันทึกรายการดำเนินงานเฉพาะ เมื่อรายการที่สามารถวัดค่าเป็นตัวเงินได้เท่านั้น ถ้าต้องการทราบข้อมูลของกิจการจะไม่สามารถถือเอาข้อมูลทางการบัญชีเป็นข้อมูลของกิจการได้ทั้งหมด รายการดำเนินงานใดที่วัดค่าเป็นตัวเงินไม่ได้ทางระบบบัญชีจะไม่บันทึกไว้ จำเป็นต้องให้ส่วนงานอื่นเป็นผู้บันทึก ดังนั้นข้อมูลทางการบัญชีจึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของข้อมูลการดำเนินงานทั้งหมดของกิจการ

2. ระหว่างที่กิจการดำเนินงานไปเรื่อยๆ ไม่มีกำหนดเสร็จสิ้น หากต้องการทราบผลการดำเนินงานในช่วงเวลาหนึ่งๆ หรือต้องการทราบว่าฐานะของกิจการมีทรัพย์สินหนี้สินเท่าใด ณ เวลาใดเวลาหนึ่งก็จะทำได้ตามวิธีการบัญชี ระบบข้อมูลบัญชีได้แบ่งกำหนดเวลาปฏิบัติงานเป็นงวดๆ เพื่อใช้รวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน และสรุปผลรายงานต่อผู้ต้องการใช้ข้อมูล ได้แก่ เจ้าของ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ หน่วยงานของรัฐบาล และฝ่ายบริหารของกิจการเอง ขณะที่กิจการยังมีขนาดเล็กอยู่ อาจจะมีผู้สนใจข้อมูลของกิจการไม่มากนัก แม้เจ้าของเองเป็นผู้ดำเนินงานใกล้ชิด ทราบข้อมูลต่างๆ อยู่แล้ว ก็ไม่ต้องการข้อมูลจากระบบบัญชีเท่าใด แต่เมื่อกิจการมีการเจริญเติบโตมากขึ้น ขยายการดำเนินงานกว้างขวางขึ้น ผู้บริหารไม่สามารถดูแลการดำเนินงานของกิจการโดยใกล้ชิดได้ ทุกส่วนงาน จึงเริ่มให้ความสนใจในระบบข้อมูลการบัญชี เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ และควบคุม นอกจากนี้เจ้าของกิจการที่สนใจในระบบข้อมูลการบัญชีแล้ว ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ หรือผู้ใช้ข้อมูลอื่น ก็เริ่มให้ความสนใจมากขึ้น จึงต้องการข้อมูลจากระบบบัญชีเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน และฐานะของกิจการ เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการตัดสินใจ

3. ระบบบัญชีสามารถนำไปใช้จัดบันทึกข้อมูลที่เป็นรายการทางการเงินไม่เฉพาะแต่กับกิจการที่มุ่งหวังกำไรเท่านั้น แต่สามารถนำไปใช้จัดบันทึกข้อมูลของทุกกิจการแม้ว่าเป็นกิจการที่ตั้งขึ้นมาเพื่อสาธารณกุศล ไม่ว่าจะเป็นสมาคม มูลนิธิ หรือหน่วยงานของรัฐบาลก็ได้

วิธีการบันทึกบัญชี

เมื่อการบัญชี เป็นศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จัดจำแนก และสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี ก็คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายกลุ่ม และผู้ที่สนใจในกิจการ ดังนั้น การบันทึกบัญชีควรพิจารณาขั้นตอนดังนี้ คือ

1. งานการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการคัดเลือกและสะสมข้อมูลทางการเงินซึ่งอาจจะจำแนกงานได้เป็น 3 ชั้น คือ

- (1) การเลือก (Identification)
- (2) การวัด (Measurement)
- (3) การบันทึก (Recording)

ขั้นแรก จะต้องจัดระบบบัญชีให้สามารถคัดเลือกเฉพาะรายการที่เกี่ยวข้องจากเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีเป็นจำนวนมากมาย ซึ่งเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็ระบบบัญชีที่ดีเพียงใดก็ตาม ก็ไม่สามารถรวบรวม ข้อมูลทางการเงินไว้ได้ทั้งหมด

ขั้นสอง เมื่อคัดเลือกเหตุการณ์ที่ต้องการ ได้แล้ว การบัญชีก็ต้องเลือกวิธีการที่จะวัดค่าของเหตุการณ์นั้น การวัดค่าก็คือ การแสดงกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน และการกำหนดค่าโดยวิธีอื่น

ขั้นสาม การบันทึกจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์ลักษณะของรายการตามผังบัญชี กำหนดวิธีการและระบบงานเพื่อให้ติดตามกิจกรรมนั้นๆ ได้

2. งานการจัดจำแนกและทำสรุปข้อมูล จำแนกงานได้ 3 ชั้น ดังนี้

- (1) การจัดจำแนกประเภท (Classification)
- (2) การสรุป (Summarization)
- (3) การตีความ (Interpretation)

การจัดจำแนกประเภท หมายถึง การจัดจำแนกข้อมูลทางการเงินที่รวบรวมและบันทึกนั้น ให้อยู่ในโครงสร้างที่เป็นประโยชน์ และสมเหตุสมผล ตัวเลขดังกล่าวจะให้ความสำคัญเพียงเล็กน้อย จนกว่าจะมีการนำตัวเลขทั้งหมดมาปะติดปะต่อให้สัมพันธ์กัน การจัดจำแนกโครงสร้างข้อมูล ได้แก่ การจัดจำแนกเป็นโครงสร้างของทรัพย์สินและสิทธิส่วนได้เสีย

การสรุป เมื่อรวบรวมและจัดจำแนกข้อมูลทางการเงินครบตามงวดแล้ว ก็จะนำมาทำการสรุปในงบการเงิน และจัดทำรายงาน ซึ่งงานดังกล่าวนี้ จะเป็นสื่อกลางของการสื่อสารทางการบัญชี

การตีความ การอธิบายลำดับวิธีการของการบัญชี อันเกี่ยวกับความหมาย ประโยชน์และข้อจำกัดต่อผู้ใช้งบ ซึ่งรายงานดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด และเป็นงานลำดับสุดท้ายของงานการแปลความหมายผลงานทางการบัญชีได้

โดยสรุป หน้าที่ของการบัญชีประกอบด้วย การเลือกรายการ การวัดค่า การบันทึก การจำแนก การทำรายงานสรุป และการตีความ งานทางการบัญชีที่ให้ประโยชน์ ส่วนใหญ่จะเป็นงานทางด้านวิเคราะห์ การวางแผนและการแปลความรู้ข้อมูลทางการเงิน เพื่อช่วยในการตัดสินใจ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กฤษณ์ วงศ์สมฤดี (2545) ได้ศึกษาเรื่องการออกแบบระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิตของธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา แปรรูปจากปัญหาการขาดศูนย์กลางเพื่อประสานงานด้านข้อมูลและสารสนเทศ ส่งผลให้ทิศทางการดำเนินการของระบบต่างๆ ขัดแย้งกัน ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ และยังพบปัญหาการบันทึกข้อมูล และการไม่เข้าใจถึงขั้นตอนการบันทึกข้อมูลทางการเงิน ในระบบสารสนเทศ จึงได้ออกแบบระบบสารสนเทศใหม่ จัดทำคู่มือและการอบรมอย่างต่อเนื่องสำหรับผู้ปฏิบัติงานของกิจการ เพื่อให้ระบบสารสนเทศใหม่ทำงานอย่างสะดวกรวดเร็ว มีการจัดข้อมูลอย่างถูกต้อง แม่นยำ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน จึงออกแบบระบบให้สามารถตอบสนองความต้องการในส่วนฝั่งข้อมูล หน่วยข้อมูล และกระบวนการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

ชัยมงคล เทียวกุล (2545) ได้ศึกษาเรื่องระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมของกลุ่มผลิตตำบล : กรณีศึกษาตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาในอดีตผู้นำกลุ่มไม่ทราบผลการดำเนินงานเนื่องจากไม่มีการจัดทำงบการเงินที่ถูกต้องและข้อมูลที่บันทึกไว้ไม่ครบถ้วน จึงมีเพียงรายรับและรายจ่ายเท่านั้น การออกแบบระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมรวมทั้งออกแบบเอกสารและรายงานทางการเงินให้แก่กลุ่ม 7 ระบบได้แก่ การรับเงินสนับสนุนเพื่อเป็นทุนในการดำเนินการซื้อ - การจ่ายวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ การยืมเงินท่ตรงจ่ายค่าจ้างแรงงาน การรับผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป การจัดจำหน่าย การรับชำระหนี้ และการจ่ายชำระหนี้ค่าใช้จ่าย โดยได้ให้ผู้นำกลุ่มทำตามระบบบัญชีที่วางไว้และติดตามผลสรุปข้อมูลและอธิบายงบการเงินที่ส่งผลถึงการวางแผนสำหรับอนาคตได้ โดยมีเอกสารและรายงาน เพื่อตรวจสอบซึ่งกันและกัน เอกสารและรายงานเพิ่มขึ้นส่งผลต่อสมาชิกในกลุ่มทำให้งานด้านบัญชีงานในหน้าที่เพิ่มมากขึ้น แต่เป็นระยะแรกเท่านั้น และควรให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแนะนำถึงความสำคัญของการบันทึกบัญชีและเข้าตรวจสอบเป็นประจำเพื่อให้การดำเนินงานได้รับการช่วยเหลือได้อย่างทันทั่วถึง และส่งข้อมูลให้หน่วยงานราชการใช้ประโยชน์ต่อไป

ประพันธ์ อมรวิวัฒน์พงศ์ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีเกี่ยวกับรายได้ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับผู้บริหารของ ฝ่ายปฏิบัติการภาคเหนือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) โดยการนำเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ในเวลาที่เหมาะสม และทันต่อเหตุการณ์ โดยการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีได้ใช้เทคโนโลยี ASP (Active Server Page) โดยการนำเสนอผ่านทางเว็บเพจที่ใช้งานในระบบเครือข่ายอินทราเน็ตของ กฟผ. โดยได้นำไปใช้งานจริงในระบบเครือข่ายอินทราเน็ตของ กฟผ. พบว่า ระบบสารสนเทศทางบัญชีสามารถผลิตสารสนเทศสำหรับผู้บริหารได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว โดยใช้งานผ่านเว็บเพจ ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ที่ติดต่อโฮมเพจของฝ่ายปฏิบัติการภาคเหนือได้ และผลการทำงานของระบบอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจรวมถึงแบบฟอร์มเอกสารก็สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตตำบล

กลุ่มผลิตตำบลท่าศาลาได้กำเนิดเกิดขึ้นมาจากการรวมกลุ่มกันภายในตำบล และเกิดจากความถนัดแต่ละบ้านสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าฝ้าย และกระดาษสา มาจัดทำเป็นกระเป๋าถือ และถุงใส่ของต่างๆ และได้พัฒนาเพิ่มสินค้าเช่น โคม ถุงการบูร จากกลุ่มทำงาน 5-6 คน ปรชานกลุ่มได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการผลิตเพราะสามารถกระจายสินค้าได้มากขึ้น จึงคิดจะขยายจากธุรกิจครัวเรือนไปที่ลานวัดบวกรรคหลวง ซึ่งสามารถผลิตสินค้าได้มากและสามารถขยายการผลิตและการหารายได้ให้แก่ผู้สูงอายุและผู้ว่างงานในตำบลได้เป็นอย่างดี ภายหลังจากปรชานกลุ่มได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา จึงได้จัดทำโครงการและนำเสนอของบประมาณในการสนับสนุนเรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ ค่าปรับปรุงสถานที่ และโครงการประชาสัมพันธ์สินค้า เพื่อให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง โดยผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มผลิตตำบล แสดงในภาพที่ 1

กระเป๋าปักผ้าฝ้าย

ราคาขายปลีก 120 บาท

ถุงการบูร

ราคาขายส่ง 8 บาท

ราคาขายปลีก 10 บาท

โคมร่มกระดาษสา

ราคาขายส่ง 400 บาท

ราคาขายปลีก 450 บาท

กระเป๋าสะพายกระดุมกะลา

ราคาขายส่ง 130 บาท

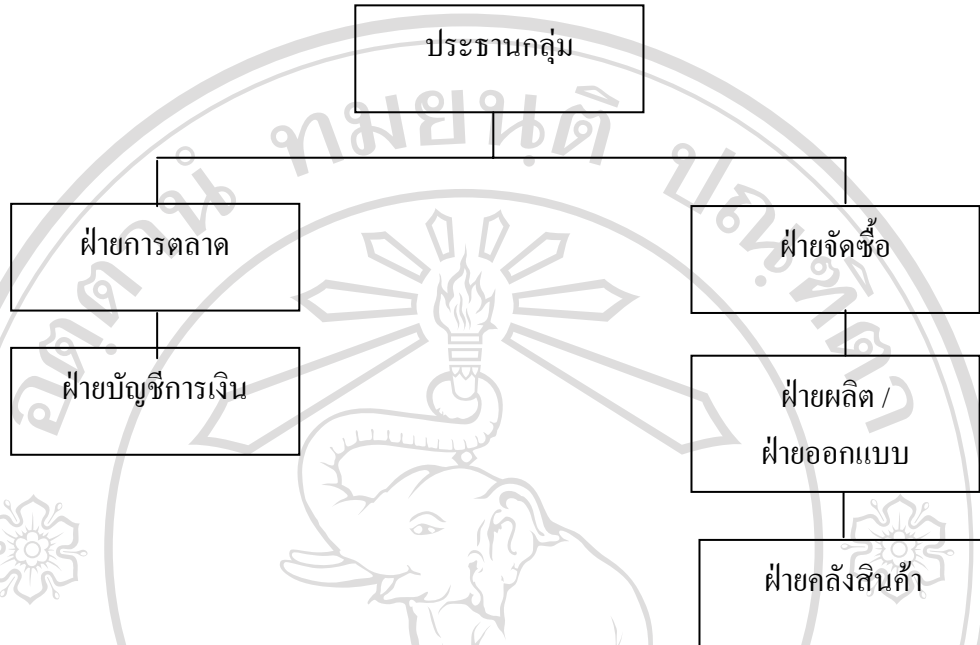
ราคาขายปลีก 160 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

โครงสร้างองค์กรหน้าที่ความรับผิดชอบ

ภาพที่ 2 แสดงผังองค์กรของกลุ่มผลิตตำบลท่าศาลา

ตามภาพที่ 2 ได้แสดงผังองค์กรของกลุ่มผลิตตำบลท่าศาลาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

1. ประธานกลุ่ม มีหน้าที่ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา เพื่อให้กลุ่มดำเนินงานอย่างราบรื่น
2. ฝ่ายตลาด มีหน้าที่ ติดต่อจัดหาลูกค้า รวมถึงกระจายสินค้าตามร้านขายของฝากและของที่ระลึกในตัวเมืองเชียงใหม่ และจัดงานแสดงสินค้าภายในประเทศเพื่อนำผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ตามหน่วยงานเอกชนและภาครัฐที่ให้ความสนใจด้วย นอกจากนี้ประธานกลุ่มได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกตำบลท่าศาลา เพื่อนำโครงการต่างๆ มานำเสนอเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อช่วยให้เกิดสภาพคล่อง และมีแนวคิดในการขยายตลาดโดยการนำสินค้าออกจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้าหรือตลาดนัด อีกทั้งได้ร่วมมือกับภาครัฐได้จัดทำโครงการพัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานด้วย
เพื่อให้กลุ่มผลิตตำบลได้แนะนำสินค้าผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดทำหน่ายสินค้าให้เป็นธุรกิจเพื่อการส่งออกต่อไป
3. ฝ่ายบัญชีและการเงิน มีหน้าที่ จัดทำเอกสารการจ่ายเงินและบันทึกในสมุดรายวันต้นสรุปรายงานประจำวันและตรวจสอบการบันทึกข้อมูลและรวมทั้งบันทึกในสมุดรายวันเฉพาะและสมุดรายวันแยกประเภทเพื่อจัดทำงบการเงิน

4. ฝ่ายจัดซื้อ มีหน้าที่ จัดซื้อวัตถุดิบและคัดเลือกวัตถุดิบให้เหมาะสมกับการผลิตที่ได้รับคำสั่งผลิตและราคาประหยัดที่สุดคุณภาพดีที่สุด

5. ฝ่ายผลิต มีหน้าที่ วางแผนการผลิตและผลิตสินค้าให้คุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า และส่งมอบทันต่อเวลาสมาชิกของกลุ่มแบ่งสถานที่การทำงานเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ทำงานที่ศาลาเอนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน หมู่ 1 ต.ท่าศาลา อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เป็นสถานที่ผลิต ซึ่งจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม พบว่าเป็นจุดศูนย์รวมในการผลิต และยังสามารถขยายในที่จอดรถและการขนส่งไปยังลูกค้าทำได้ง่าย และยังสามารถติดตามงานได้อย่างต่อเนื่อง หากพบชิ้นงานเกิดปัญหา สมาชิกกลุ่มสามารถแจ้งให้ประธานกลุ่มทราบ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้ง โดยเครื่องมือเครื่องจักรเป็นการได้รับสนับสนุนจากรัฐบาล และสมาชิกช่วยกันดูแลรักษาและส่งเสริมการบริหารบุคคลให้เยาวชนที่มีความสนใจศึกษางานมีโอกาส เข้ารับการฝึกอบรมจากผู้มีประสบการณ์ และเมื่อสามารถผลิตชิ้นงานได้แล้ว กลุ่มผลิตตำบลจะเป็นผู้รับซื้อเพื่อให้เกิดกำลังใจในการทำ และสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนอีกด้วย

2. ทำงานที่บ้านสมาชิก โดยสมาชิกเบิกวัตถุดิบไปและจัดทำตามความถนัดซึ่งช่วยขยายกำลังการผลิตในช่วงเทศกาลได้

ฝ่ายออกแบบ มีหน้าที่ คิดค้นและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดเพื่อสร้างความหลากหลายและความแปลกใหม่ในตัวผลิตภัณฑ์

6. ฝ่ายคลังสินค้า มีหน้าที่ รับและจ่ายวัตถุดิบเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตและดูแลการเบิกผลิตภัณฑ์เพื่อจัดจำหน่ายและรับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จจากสมาชิกด้วย

ภาพที่ 3 สมาชิกในกลุ่มผลิตตำบลท่าศาลา

ที่มาของรูปภาพ <http://www.thaitambon.com>.

ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มผลิตตำบลท่าศาลา

ขั้นตอนการดำเนินงานของกลุ่มผลิตตำบลท่าศาลาเริ่มต้นด้วยการสั่งซื้อวัตถุดิบ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตเป็นการเลือกซื้อจากผู้จำหน่ายที่มีคุณภาพ การผลิตจะมีสมาชิกเป็นผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ร่วมกับประธานกลุ่มและสมาชิก ช่วยกันคิดค้นรูปแบบเพื่อให้ตรงต่อความต้องการของตลาด เมื่อผลิตภัณฑ์เสร็จเรียบร้อยสมาชิกจะนำผลิตภัณฑ์มาส่งมอบและรับค่าจ้างแรงงานเป็นค่าตอบแทนตามจำนวนชิ้นที่ผลิตเสร็จ กรณีสมาชิกเบิกค่าแรงงานล่วงหน้า ประธานเป็นผู้พิจารณาอนุมัติให้สมาชิกแต่ละรายตามความเหมาะสมและเหตุจำเป็นฝ่ายบัญชีการเงินจะตรวจสอบและหักลดยอดเงินค่าจ้างแรงงาน ที่ต้องจ่ายให้แก่สมาชิก กรณีมียอดหนี้คงเหลือให้สมาชิกรนำเงินสดจ่ายทันที กรณีเงินเกินจากยอดหนี้ให้ทำเช็คจ่ายคืนให้สมาชิก การผลิตสินค้าของกลุ่มตำบลท่าศาลาสามารถจัดทำได้ 2 ประเภทคือ ทำงานที่ศาลาเอนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน เพราะสามารถใช้วัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการและการทำงานที่บ้าน สมาชิกแต่ละคนตามความสะดวก โดยเบิกวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ไปผลิตต่อและฝ่ายคลังสินค้าจัดบันทึกการเบิกดังกล่าวไว้กำหนดส่งผลิตภัณฑ์ไม่ให้เกิน 5 วัน เมื่อถึงกำหนดจ่ายชำระหนี้ค่าวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์จัดทำตามระบบการจ่ายชำระหนี้และค่าใช้จ่าย ต่อจากนั้นฝ่ายตลาดจะเป็นผู้เบิกผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายหรือมีลูกค้ามาซื้อสินค้าเองที่ศาลาเอนกประสงค์ โดยมีลักษณะการจัดจำหน่าย 3 แบบ คือ ขายส่ง ขายปลีก และการฝากขาย ตามลำดับ ประเภทการขายแบ่งเป็นขายสดและขายเชื่อ สำหรับการขายเชื่อจะเลือกเฉพาะร้านค้าที่มีความน่าเชื่อถือหรือต้องสั่งซื้อในปริมาณมากเท่านั้น การรับชำระหนี้เงินเชื่อและการฝากขายฝ่ายบัญชีและการเงินจะสรุปยอดลูกหนี้ประจำเดือนเพื่อให้ฝ่ายตลาดติดตามและรับชำระหนี้ให้ต่อไป